

Beleidsplan **2025-2027**

Stichting Experi-box

Pieter Smeets
Tefke van Dijk
Roeland Slagmolen
Edward Wolfs

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan **2025-2027** van Stichting Experi-box.

Stichting Experi-box heeft sinds haar oprichting in 2013 tientallen scholen in Uganda begeleid en docenten getraind om ervaringsgericht leren toe te passen in het Science-onderwijs. De training van docenten werd uitgevoerd door Edward Wolfs, medewerker van de stichting en initiatiefnemer. Destijds werd in Nederland een 'tool' ontwikkeld in de vorm van een houten Experi-box met veelal simpele materialen, die ongeveer 100 verschillende proefjes mogelijk maken. Het doel was Experi-boxen te doneren aan scholen en docenten in het middelbaar onderwijs trainen om met deze, voor hen vaak nieuwe, vorm van proefondervindelijk onderwijs te werken en hen te stimuleren om leerlingen zelf proefjes te laten doen. Het einddoel is dat scholen in Uganda zelfstandig kunnen werken met deze vorm van onderwijs, door zelf de benodigde materialen te maken of in te kopen en te gebruiken.

De stichting is inmiddels 12 jaar verder en intussen is deze vorm van onderwijs opgenomen in het curriculum voor het middelbaar onderwijs. Verder is voor oudere leerlingen in het basisonderwijs een set kaarten ontwikkeld: Experi-cards. Met deze kaarten kunnen docenten eenvoudige Science-proefjes door leerlingen laten doen. Ook het werken met deze Experi-cards gaat in Uganda worden opgenomen in het nieuwe curriculum.

In dit beleidsplan beschrijven we de activiteiten en het beleid voor de periode 2025-2027. Het beleidsplan is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij de Stichting Experi-box, en in het bijzonder ook voor alle donateurs die deze ontwikkeling mede mogelijk hebben gemaakt. We gebruiken het beleidsplan ook als kader voor onze activiteiten in de komende jaren.

Nijmegen, januari 2025
Stichting Experi-box

Pieter Smeets, voorzitter
Tefke van Dijk, secretaris
Roeland Slagmolen, penningmeester
Edward Wolfs, medewerker

Inhoud	Pagina
1. Doel en aanpak	4
1.1. Doel	
1.2. Aanpak	
2. Organisatie	4
2.1. Bestuur	
2.2. Gedragscode	
2.3. Vergadercyclus	
2.4. ANBI	
2.5. Jaarrekening	
3. Uitvoering	5
3.1. Inleiding	
3.2. onderwijsmaterialen	
3.3. Nieuwe ontwikkelingen	
4. Communicatie	6
4.1. Inleiding	
4.2. Website	
4.3. Informatiematerialen	
5. Financiën	7
5.1. Inkomsten	
5.2. Kosten	
5.3. Financieel beleid	
6. Toekomst	7
6.1. Inleiding	
6.2. Werving van inkomsten	
6.3. Besteding van inkomsten	
6.4. Samenwerking	

1. Doel en aanpak

1.1. Doel

De stichting heeft als doel het bevorderen van onderzoek naar en het ontwikkelen van practica voor de vakken natuurkunde, scheikunde en biologie (Science) in Uganda en andere zogenaamde ontwikkelingslanden. Op dit moment is er vooral samenwerking met een vergelijkbaar project in Togo, maar Experi-boxen en Experi-cards zijn ook geïntroduceerd op scholen in Zuid-Afrika, Kenia en Malawi.

1.2. Aanpak

Als stichting hebben we in Uganda geprobeerd ons doel te verwezenlijken door onder meer:

- lesmateriaal te ontwikkelen voor practica;
- practicummateriaal te ontwikkelen en samen te stellen voor de Experi-boxen;
- Experi-boxen te laten vervaardigen in Nederland;
- Experi-cards te ontwikkelen en vervaardigen in Nederland;
- in Nederland voorlichting te geven over onze activiteiten;
- in Nederland en andere Europese landen fondsen te werven;
- reizen van medewerker Edward Wolfs mogelijk te maken, om de Experi-boxen en Experi-cards te distribueren en docenten op te leiden in het gebruik ervan;
- het nut van practicumonderwijs voor Science in derdewereldlanden onder de aandacht te brengen en te stimuleren;
- scholen waarmee wordt samengewerkt te stimuleren zelf practicummateriaal met bijbehorende lesmateriaal te produceren;
- de publieke opinie te informeren en positief te beïnvloeden.

De kernwaarden die bij onze aanpak horen, zijn:

- Onze projecten zijn altijd gericht op de gebruiker zelf.
- De nadruk ligt op zelfredzaamheid.
- We streven naar directe én duurzame resultaten.
- Onze overheadkosten zijn zo laag mogelijk.
- We werken intensief samen met onze lokale partners.
- We streven naar zo groot mogelijke transparantie in ons beleid en de uitvoering.

2. Organisatie

2.1. Het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid, financieel beheer en de interne en externe communicatie. Het bestuur bestaat uit drie bestuursleden: voorzitter, secretaris en penningmeester. De bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen beloning. Het bestuur is momenteel als volgt samengesteld:

- Pieter Smeets voorzitter
- Tefke van Dijk secretaris
- Roeland Slagmolen penningmeester

Samen met vrijwillig medewerker Edward Wolfs heeft het bestuur de zorg voor de dagelijkse gang van zaken met betrekking tot het functioneren van de stichting en het uitvoeren van

bestuursbesluiten. De taken worden verdeeld over de drie bestuursleden. Medewerker Edward Wolfs bereidt de reizen voor en voert ze uit.

Deze vier mensen werken collegiaal samen om de doelen van Stichting Experi-box te verwezenlijken. Het onderscheid tussen de verantwoordelijkheden van de leden van het bestuur en de vrijwillig medewerker zijn uitdrukkelijk bedoeld om de financiële transparantie te waarborgen.

2.2. Gedragscode

Voor het bestuur staat integriteit in de meest brede zin hoog in het vaandel. Dat betekent dat tegenstrijdigheden tussen persoonlijke (financiële) belangen en het bestuurslidmaatschap worden vermeden. De kosten van vergaderingen komen niet voor rekening van de stichting. Overige kosten voor de uitoefening van de bestuursfuncties kunnen door de stichting worden vergoed, na goedkeuring door het bestuur.

2.3. Vergadercyclus

Het bestuur vergadert minimaal twee keer per jaar. De voorzitter kan ook extra vergaderingen beleggen. Tijdens de vergadering dient het beleidsplan als uitgangspunt om de voortgang te toetsen. Elk bestuurslid kan daarnaast onderwerpen aandragen voor een vergadering.

2.4. ANBI

Stichting Experi-box heeft de ANBI-status. Dat wil zeggen dat de stichting door de Belastingdienst erkend is als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Voor donateurs betekent dat dat giften geheel of gedeeltelijk aftrekbaar zijn van het belastbaar inkomen.

2.5. Jaarverslag

Jaarlijks legt het bestuur met een inhoudelijk verslag van de secretaris en een jaarrekening van de penningmeester verantwoording af voor het door haar gevoerde beleid over een kalenderjaar.

3. Uitvoering

3.1. Inleiding

Het Science-onderwijs in Uganda was en is op veel plaatsen nog vaak gebaseerd klassikale instructie in grote klassen. De ideeën over practicum en zelfwerkzaamheid zijn voor veel docenten nieuw. Veel scholen hebben geen, of nauwelijks de beschikking over, voor ons vaak breed ingeburgerde, materialen en voorzieningen, zoals laptops, arduino's, microscopen, et cetera. Mede door de inzet van onze stichting zijn dergelijke materialen op tal van scholen beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben docenten in de trainingen geleerd om vaardigheden te ontwikkelen voor het werken met proefondervindelijk leren.

Dat dergelijk onderwijs nu ook in het Science-curriculum is opgenomen zorgt ervoor dat het onderwijs in principe beter aansluit op moderne technische ontwikkelingen en inzichten in de wereldwijde samenleving.

De stichting heeft hieraan op een zeer praktische manier kunnen bijdragen door scholen en docenten te ondersteunen met onderwijsmateriaal dat praktisch en laagdrempelig is, en door docenten te trainen om met de materialen te kunnen werken.

3.2. Onderwijsmaterialen

Experi-boxen

De Experi-box is een handzame houten doos met een complete set practicummateriaal, waarmee leerlingen tientallen experimenten kunnen uitvoeren om kennis en vaardigheden in Science aan te leren en te verdiepen. Daarbij staan Engelstalige handleidingen ter beschikking om de leerlingen te helpen zelfstandig met het materiaal om te gaan.

De moderne techniek komt aan de orde door de elementaire elektronica op de deksel van de Experi-box te gebruiken als 'plug and play' schakelbord.

Experi-Cards

Om de zelfwerkzaamheid in het onderwijs te stimuleren, zijn Experi-Cards ontwikkeld. Dit zijn kaarten met daarop een experiment, op de ene kant afgebeeld met een tekening en op de andere kant toegelicht met instructies en uitleg. De eerste versie was een beperkte set kaarten. Na gebruik in het onderwijs in Uganda zijn in de tweede versie een tiental kaarten toegevoegd met experimenten op verzoek van docenten in Uganda. In de derde versie zijn kaarten toegevoegd met natuurkunde-experimenten, met minder uitleg en meer vragen voor de leerlingen, met als neven doel het leren vragen te stellen aan materiaal en zelf op zoek te gaan naar antwoorden en deze aan elkaar te toetsen.

3.3. Nieuwe ontwikkelingen

De in het vorige punt geschetste ontwikkeling is een stimulans om in Nederland het te gebruiken practicummateriaal verder te ontwikkelen, zowel in elektronica, via toepassingen van IC's, naar automatische meetsystemen gebaseerd op ICT, al dan niet aangesloten op een eenvoudige computer (laptop) of mobiele telefoon.

Tijdens de bezoeken aan Uganda zijn op landelijk niveau voorstellen besproken hoe het curriculum voor het Science-onderwijs kan worden aangepast op het proefondervindelijk leren. Het is goed om te merken dat dit wordt ingepast in het nieuwe curriculum.

De stichting heeft ook advies gegeven over het vormen van docentnetwerken om de uitwisseling van ideeën voor nieuwe vaardigheden te bevorderen. De nawerking van de covid-periode heeft een negatief effect gehad op een aantal scholen, omdat diverse docenten in die tijd geen werk en dus geen inkomen hadden en uitgeweken zijn naar andere werkzaamheden. We hopen dat het vormen van netwerken ertoe leidt dat uitwisseling van kennis en vaardigheden de gevolgen van dit soort uitval beter kan opvangen.

4. Communicatie

4.1. Inleiding

Stichting Experi-box vindt het belangrijk dat donateurs en andere belangstellenden op een aantrekkelijke en heldere manier informatie krijgen over onze werkzaamheden. Wij willen open en transparant zijn over onze werkwijze, plannen, behaalde resultaten en ervaringen,

en de financiële positie van de stichting. Dit doen we door informatie te delen op onze website, [Facebook](#) en [LinkedIn](#).

4.2. Website

De website experi-box.org is een belangrijk communicatiekanaal voor (potentiële) donateurs en scholen. Op de website staat informatie over de activiteiten en de achtergronden. Documenten als dit beleidsplan en jaarstukken worden op de website geplaatst.

4.3. Informatiemateriaal

Stichting Experi-box wil de overheadkosten zo laag mogelijk houden. Dat betekent dat de communicatie zoveel mogelijk digitaal verloopt via mail en sociale media.

5. Financiën

5.1. Inkomsten

De activiteiten van Stichting Experi-box worden gefinancierd uit giften en/of donaties. De stichting krijgt van particulieren en organisaties incidentele of periodieke giften. Hierbij geldt nadrukkelijk geen minimaal bedrag. Daarnaast zijn er regelmatig scholen, instellingen en bedrijven die acties hebben waarvan de opbrengst bestemd is voor Stichting Experi-box. De stichting heeft onafhankelijkheid en ongebondenheid als oogmerk en bindt zich niet aan sponsors.

5.2. Kosten

De voornaamste kosten zijn de reis- en verblijfkosten van onze vrijwillige medewerker, kosten voor het aanschaffen van (onderwijs)materialen en voor de voorbereiding van de reizen. De stichting besteedt haar financiële middelen nagenoeg volledig aan haar doelen. Overige kosten zijn dan ook gering en blijven beperkt tot de kosten van de website, communicatiemiddelen en administratie.

5.3. Financiële beleid

Stichting Experi-box besteedt het merendeel van de financiële middelen aan de verwezenlijking van haar doelstelling: directe ondersteuning van docenten en scholen in Uganda. De financiële situatie van Stichting Experi-box is vastgelegd in de jaarrekening, die samen met het inhoudelijk jaarverslag op de website staat.

6. Toekomst

6.1. Inleiding

Stichting Experi-box blijft de werkzaamheden van medewerker Edward Wolfs ondersteunen, zoals in dit plan beschreven. Het streven is om tegen 2028 het initiatief voor verdere uitwerking geheel over te dragen aan de Ugandese docenten en onderwijsmedewerkers.

Dat betekent dat Edward Wolfs in september/oktober 2024 voor het laatst naar Uganda is gereisd om trainingen te geven aan docenten, dit jaar met nadruk op scholen en docentenopleidingen in het noorden en midden van Uganda. Om een en ander goed over te dragen gaat hij waarschijnlijk in 2026 nog één keer naar Uganda. Daarna moet 'Uganda' op eigen benen staan.

Dat betekent echter niet dat de contacten verdwijnen. Via e-mail, de website en Facebook blijven wij in contact met scholen en vooral met de curriculum-commissie. De commissie willen we waar nodig ondersteunen en adviseren.

6.2. Werving van fondsen

De komende jaren streven we naar een situatie waarin onze vaste jaarlijkse uitgaven overeenkomen met de jaarlijkse inkomsten van donateurs. Dat geeft een solide financiële basis. Incidentele giften kunnen direct worden ingezet voor urgente deelprojecten. Daarvoor blijven we actief donateurs werven, onder meer door:

- benaderen van personen of bedrijven en instellingen;
- organiseren van initiatieven rondom fondswerving;
- geven van presentaties bij instellingen en potentiële donateurs.

6.3. Besteding van fondsen

Uitgangspunt is dat activiteiten pas worden ondernomen als er voldoende financiële basis voor is.

6.4. Samenwerking

De warme contacten met onderwijsprofessionals in Uganda maken het mogelijk structureel samen te werken met organisaties, scholen en lerarenopleidingen, het Ministerie van Onderwijs en een aantal curriculumcommissies. Ons motto is: Alles wat we doen, blijft gericht op het praktisch ondersteunen van docenten en lerarenopleiders. Dit uitgangspunt is leidend voor alle activiteiten van Stichting Experi-box.

Stichting Experi-box
Reestraat 24
6531 JL Nijmegen
experi-box.org